

Kętrzyn, dnia 27 czerwca 2023 r.

CS-NK.0910.1.2023

Egz. nr 2...

Pan ppłk SG Radosław BOROWICZ
KIEROWNIK
ZAKŁADU BEZPIECZEŃSTWA
W KOMUNIKACJI
CENTRUM SZKOLENIA
STRAŻY GRANICZNEJ

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym ujętej w Rocznym planie kontroli Centrum Szkolenia Straży Granicznej na rok 2023 na temat „*Sprawowanie nadzoru pedagogicznego w formie hospitacji*” przeprowadzonej w Zakładzie Bezpieczeństwa w Komunikacji Centrum Szkolenia Straży Granicznej¹. Objęty kontrolą podmiot jest komórką organizacyjną Centrum Szkolenia Straży Granicznej, 11-400 Kętrzyn, ul. Gen. Władysława Sikorskiego 78, NIP 742 000 73 89, REGON 510207605.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie decyzji nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzenia kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. KGSG poz. 47 ze zm.) oraz załącznika do decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. MSW poz. 43 ze zm.) przez zespół kontrolerów w składzie:

- kierownik zespołu – mjr SG Martine Stępień-Borek – Wykładowca Zespołu Analizy Kryminalnej i Analizy Ryzyka Zakładu Prawa i Kryminalistyki CSSG,
- kontroler - chor. SG Karol Tomaszewski - Starszy Specjalista - Koordynator Referatu Kontroli w Kierownictwie CSSG

na podstawie upoważnień nr 1/2023 i 2/2023 z dnia 25 maja 2023 r. oraz 3/2023 i 4/2023 z dnia 31 maja 2023.²

¹ Zwanego dalej CSSG.

² W trakcie przedmiotowej kontroli w Referacie Kontroli wystąpiło zjawisko fluktuacji kadr. Funkcjonariuszka pełniąca obowiązki starszego specjalisty - koordynatora z dniem 31 maja 2023 r. przeniesiona została do Zakładu Prawa

Czynności kontrolne prowadzono w siedzibie komórki kontroli, w terminie od 25 maja 2023 r. do 19 czerwca 2023 r.

Kierownikiem komórki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był ppłk SG Radosław Borowicz, Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa w Komunikacji CSSG.

I. Zakres kontroli

1. Przedmiot kontroli

Przedmiotem kontroli było prowadzenie hospitacji, o których mowa w *Zasadach sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie* stanowiących załączniki nr 1 do decyzji Komendanta Centrum Szkolenia Straży Granicznej nr 78 z dnia 20 grudnia 2018 r., decyzji nr 27 z dnia 16 czerwca 2020 r. oraz decyzji nr 22 z dnia 10 maja 2022 r.³, w Zakładzie Bezpieczeństwa w Komunikacji CSSG.

2. Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r.

II. Zagadnienia poddane ocenie

1. Prowadzenie hospitacji, w tym dobór hospitowanych w kontekście kryterium legalności, rzetelności i celowości.
2. Dokumentowanie procesu hospitacji w kontekście kryterium legalności i rzetelności.
3. Dokonywanie analizy nadzoru pedagogicznego w kontekście kryterium legalności i rzetelności.

III. Cel kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny sprawowania nadzoru pedagogicznego w formie hospitacji w Zakładzie Bezpieczeństwa w Komunikacji⁴ CSSG pod względem legalności, rzetelności i celowości poprzez ustalenie stanu faktycznego w tym zakresie i rzetelne jego udokumentowanie.

IV. Ocena kontrolowanej działalności

W świetle dokonanych ustaleń, w oparciu o przyjęte kryteria oceny i mierniki na podstawie czterostopniowej skali⁵, działanie Zakładu Bezpieczeństwa w Komunikacji CSSG w badanym obszarze i okresie **oceniono pozytywnie z uchybieniem.**

Ocenę kontrolowanej działalności oparto na analizie 100% prowadzonych i zakończonych w okresie objętym kontrolą przez podmiot kontrolowany hospitacji oraz całości przedłożonej do kontroli dokumentacji wytworzonej w związku z przeprowadzonymi hospitacjami.

i Kryminalistyki CSSG, a starszy specjalista Referatu Kontroli w Kierownictwie CSSG mianowany został na stanowisko starszego specjalisty-koordynatora Referatu Kontroli w Kierownictwie CSSG.

³ Zwanych dalej decyzją w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie”; treści i numeracja dot. hospitacji w wymienionych decyzjach pozostają niezmienione.

⁴ Zwany dalej ZBwK.

⁵ Zgodnie z zasadami określonymi we *Wprowadzeniu do kontroli w administracji rządowej* – Warszawa, marzec 2012 r., str. 62.

Wobec powstałych wątpliwości, w celu zapewnienia właściwego przebiegu kontroli przyjęto też pisemne wyjaśnienia od funkcjonariuszy kontrolowanego podmiotu.

Na ocenę ogólną złożyły się oceny cząstkowe przedstawionych poniżej badanych zagadnień.

1. Prowadzenie hospitacji, w tym dobór hospitowanych oceniono pozytywnie z uchybieniem w kontekście kryterium legalności i rzetelności i celowości.

Pozytywnie oceniono :

- zrealizowanie hospitacji oceniających zgodnie ze wskazanym w rocznych planach hospitacji terminami oraz wobec pracowników dydaktycznych w nich wskazanych;
- fakt, iż hospitacje przeprowadzone zostały przez przełożonych hospitowanych pracowników dydaktycznych posiadających przygotowanie pedagogiczne;
- poddanie pracowników dydaktycznych posiadających staż dydaktyczny do 3 lat hospitacjom oceniającym co najmniej raz w roku, a pracowników dydaktycznych posiadających staż dydaktyczny powyżej 3 lat raz na 3 lata;
- przeprowadzenie przez hospitującego przed każdą z hospitacji oceniających rozmowy przedhospitacyjnej z hospitowanym, podczas której ustalono informacje, o których mowa w § 25 ust. 1 decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie”

Jako uchybienie zakwalifikowano przeprowadzenie 3 rozmów przedhospitacyjnych (20% wszystkich rozmów przedhospitacyjnych w badanym okresie) w terminie późniejszym niż 3 dni robocze przed planowanym terminem hospitacji.

2. Dokumentowanie procesu hospitacji oceniono pozytywnie w kontekście kryterium legalności i rzetelności.

Pozytywnie oceniono:

- niezwłoczne sporządzenie przez hospitującego arkusza hospitacji z przeprowadzonych hospitacji oceniających;
- fakt, że arkusze hospitacji oceniających zawierały informacje wskazane we wzorze stanowiącym załącznik nr 1 do decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie”.

3. Dokonywanie analizy nadzoru pedagogicznego oceniono pozytywnie w kontekście kryterium legalności i rzetelności.

Pozytywnie oceniono:

- rokroczne (w okresie objętym kontrolą) dokonywanie analizy sprawowanego nadzoru pedagogicznego przez Kierownika Zakładu Bezpieczeństwa w Komunikacji;
- sporządzenie z dokonanych analiz sprawowanego nadzoru pedagogicznego dokumentacji zgodnej ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie”.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie udostępnionych zespołowi kontrolerów informacji, dokumentów i złożonych wyjaśnień. Szczegółowy opis ustaleń w kontrolowanym obszarze przedstawiono poniżej.

USTALENIA KONTROLI

Zgodnie ze strukturą etatową CSSG stan osobowy Zakładu Bezpieczeństwa w Komunikacji CSSG na dzień 22 maja 2023 r. wynosił łącznie 11 funkcjonariuszy. Zakład, z uwagi na merytoryczny zakres działalności dydaktycznej, podzielony został na 2 zespoły, tj. Zespół Działań Minersko-Pirotechnicznych (6 funkcjonariuszy) oraz Zespół Kontroli Bezpieczeństwa (4 funkcjonariuszy).

Zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie zostały unormowane drogą decyzji Komendanta Centrum Szkolenia Straży Granicznej w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie”. W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. obowiązywały: decyzja nr 78 z dnia 20 grudnia 2018 r., decyzja nr 27 z dnia 16 czerwca 2020 r. oraz decyzja nr 22 z dnia 10 maja 2022 r.⁶

W myśl przytoczonych decyzji nadzór pedagogiczny jest realizowany przez działalność ewaluacyjną, oceniająco-kontrolną i wspierającą w procesie planowej i systematycznej współpracy pracowników dydaktycznych. Natomiast działalność oceniająco-kontrolna obejmuje w szczególności prowadzenie hospitacji oceniających oraz prowadzenie kontroli procesu dydaktycznego.

Prowadzenie hospitacji jest obok ewaluacji działalności dydaktycznej, wspierania pracowników dydaktycznych w zakresie realizacji procesu kształcenia oraz kontroli i oceny przestrzegania przepisów dotyczących działalności dydaktycznej jedną z form sprawowanego w CSSG nadzoru pedagogicznego.

Zgodnie z treścią § 21 ust. 1 decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie” w CSSG realizowane są trzy rodzaje hospitacji:

1. oceniająca,
2. doradcza,
3. diagnozująca.

W okresie 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r. w ZBwK CSSG przeprowadzono 15 hospitacji oceniających. We wskazanym okresie pracownicy dydaktyczni kontrolowanego pomiotu nie składali wniosku o hospitację doradczą, wobec czego nie prowadzono hospitacji doradczych (akta kontroli - karty 3, 57-66; dowody nr 1 i 2). Hospitacji diagnozujących w okresie objętym kontrolą również nie prowadzono. (akta kontroli - karta 3; dowód nr 1).

1. Prowadzenie hospitacji, w tym dobór hospitowanych.

Zgodnie z treścią decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie” w CSSG hospitacje oceniające realizowane są na podstawie *Rocznego planu hospitacji*, w którym wskazuje się termin przeprowadzenia hospitacji (określony kwartalnie), komórkę dydaktyczną, w której będą realizowane hospitacje oraz dane osoby hospitowanej i hospitującego.

⁶ Zwanych dalej decyzją w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie”; treści i numeracja dot. hospitacji w wymienionych decyzjach pozostają niezmienione.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały 3 plany hospitacji, które zakładały przeprowadzenie w Zakładzie Bezpieczeństwa w Komunikacji CSSG łącznie 16 hospitacji oceniających, tj. w roku 2020 - 3, w 2021- 10 oraz w 2022 - 3 (akta kontroli - karta 8-11; dowód nr 11). W latach 2021 i 2022 zrealizowano wszystkie przewidziane w planach hospitacje oceniające, zgodnie ze wskazanymi w nich przedziałami czasu oraz wobec osób i przez osoby w przedmiotowych planach wskazane. Natomiast z trzech zaplanowanych na 2020 rok hospitacji przeprowadzono dwie. Hospitacji oceniającej zaplanowanej na IV kwartał 2020 r. u jednego z pracowników dydaktycznych Zespołu Działań Minersko-Pirotechnicznych z przyczyn obiektywnych nie przeprowadzono. Funkcjonariusz w III kwartale 2020 r został przeniesiony do dalszego pełnienia służby w Nadwiślańskim Oddziale SG. Kierownik ZBwK nie składał wniosku o aneksowanie planu hospitacji na 2020 r. Jednak niezrealizowanie przedmiotowej hospitacji zostało przez niego ujęte w *Analizie nadzoru pedagogicznego za rok 2020 realizowanego w ZBwK*. (akta kontroli - karty 11, 21-50, 55, 69, 91; dowody nr 11, 9, 5, 10 i 4) Ponieważ dokumentowanie procesu planowania hospitacji nie mieści się w zakresie przedmiotowym kontroli, niewykreślenie przedmiotowej hospitacji z planu kontroli nie poddane zostało ocenie.

Wszystkie hospitacje oceniające zostały przeprowadzone zgodnie ze wskazaniem w § 24 ust. 1 decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie”, tj. przez przełożonych hospitowanych pracowników dydaktycznych posiadających przygotowanie pedagogiczne (akta kontroli - karty 21-50, 68 i 91; dowody nr 9, 3 i 4).

Pracownicy dydaktyczni posiadający staż dydaktyczny do 3 lat, poddawani byli hospitacji oceniającej raz w roku, natomiast pracownicy dydaktyczni o stażu dydaktycznym powyżej 3 lat, poddani zostali hospitacji oceniającej raz na 3 lata, czym wypełniono zapisy § 24 ust. 2-3 przytoczonej decyzji (akta kontroli - karty 21-50, 68, 70, 72-90 i 91; dowody nr 9, 3, 6, 7 i 4).

Hospitowany/ Lp.*	Staż dydaktyczny w SG (liczony do 31.12.2022 r.)	Data ostatniej hospitacji przed 1 hospitacją w okresie objętym kontrolą (data odniesienia)	Liczba hospitacji przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą	Data hospitacji
1.	22 lata	08.11.2018 r.	1 (2021)	08.02.2021
2.	11 lat	08.11.2018 r.	1 (2021)	12.02.2021
3.	21 lat	26.09.2018 r.	1 (2021)	28.06.2021
4.	11 lat	30.10.2018 r.	1 (2021)	21.01.2021
5.	13 lat	17.12.2018 r.	1 (2021)	26.01.2021
6.	9 lat	26.11.2018 r.	1 (2021)	19.05.2021
7.	8 lat	21.11.2018 r.	1 (2021)	30.08.2021
8.	4 lata	18.11.2018 r.	2 (2021, 2020)	15.11.2021 26.11.2020
9.	3 lata	22.11.2021 r.	2 (2022, 2021)	02.12.2022 22.11.2021
10.	1 rok	27.09.2022 r.	1 (2022)	27.09.2022
11.	3 lata	_____	3 (2022, 2021, 2020)	12.12.2022 30.08.2021 27.11.2020
12.	1 rok	_____	1 (2020)	_____

* Liczba porządkowa przypisana jest funkcjonariuszom ZBwK wg w tabeli nr 1 – akta kontroli – karta 91, dowód nr 4.

Każdorazowo, zgodnie z dyspozycją w § 25 ust. 1 decyzji jw. hospitujący przed hospitacją oceniającą, przeprowadzili z hospitolowanymi rozmowę przedhospitacyjną, podczas której przeprowadzający hospitację między innymi ustalili z hospitolowanymi dokładny termin hospitacji oraz uzyskali informacje dotyczące tematu, celu oraz formy organizacyjnej zajęć.

W większości przypadków - zgodnie ze wskazaniem § 25 ust. 2 przytoczonego wyżej przepisu - hospitujący przeprowadził z hospitolowanym rozmowę przedhospitacyjną nie później niż na 3 dni robocze przed planowanym terminem hospitacji. Kierownik Zespołu Działań Minersko-Pirotechnicznych ZBwK w trzech przypadkach hospitacji oceniających nie zachował wskazanego w przepisach jw. odstępu czasu. (akta kontroli -karty 31,37,49, 91; dowody nr 9,4)

Hospitolowany Lp.*	Data rozmowy przedhospitacyjnej	Data hospitacji
8.	25 .11.2020 r.	26.11.2020 r.
11.	25.11.2020 r.	27.11.2020 r.
6.	17 .05.2021 r.	19.05.2021 r.

* Liczba porządkowa przypisana jest funkcjonariuszom ZBwK, wg tabeli nr 1- akta kontroli – karta 91, dowód nr 4.

Hospitolujący Kierownik Zespołu tłumaczył niezachowanie odstępu trzech dni między rozmowami przedhospitacyjną a ww. hospitacjami z 2020 r. tym, że „*najprawdopodobniej (...) funkcjonariusze CSSG wspierali w tym okresie W-MOSG w realizacji zadań ochronnych co spowodowało, iż niemożliwym było zachowanie terminu trzech dni (odbiór dni wolnych po służbie itp.)*”, przy czym „*funkcjonariusze podczas rozmowy przed hospitacyjnej nie zgłaszali co do tego odstępowstwa żadnych uwag*”. Natomiast jeśli chodzi o hospitację z 2021 r. zaangażowanie w realizację wielu zadań służbowych przez funkcjonariusza i przede mnie spowodowało, iż także nie został zachowany okres 3 dni.” Jednocześnie „*podobnie jak powyżej funkcjonariusz podczas rozmowy przedhospitacyjnej nie zgłaszał co do tego odstępowstwa żadnych uwag.*” (akta kontroli - karta 92; dowód nr 8)

Niezależnie od powyższego należało zachować wskazany w przepisach okres czasu niezbędny do rzetelnego przygotowania hospitacji. Przeprowadzenie trzech rozmów przedhospitacyjnych później niż 3 dni robocze przed planowanym terminem hospitacji nie spowodowało negatywnych skutków dla samej hospitacji ani hospitolowanego, stanowiło jedynie odstępstwo od stanu pożądanego wyłącznie o charakterze formalnym, wobec czego zakwalifikowano je jako uchybienie.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniem.

2. Dokumentowanie procesu hospitacji.

Zgodnie ze wskazaniem w § 25 ust. 4 przytoczonej decyzji, z przeprowadzonej hospitacji hospitujący każdorazowo niezwłocznie sporządził arkusz hospitacji. Arkusze sporządzone zostały zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do decyzji w sprawie wprowadzenia „*Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie*”.(akta kontroli - karty 21-50, 91; dowody nr 9, 4) Tylko w jednym arkuszu hospitacji przeprowadzonej w dniu 12.12.2022 r. nie wypełniono rubryki *Omówienie planu zajęć* dot. metody nauczania, formy pracy, środków dydaktycznych i przebiegu zajęć. (akta kontroli - karta 45; dowód nr 9) Z uwagi na zakres informacji i skalę zjawiska stwierdzony brak nie wpłynął na ocenę badanego obszaru.

Wobec powyższego kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

3. Dokonywanie analizy nadzoru pedagogicznego.

Zgodnie z treścią § 33 decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie” Kierownik kontrolowanego zakładu dydaktycznego raz w roku w okresie objętym kontrolą dokonywał analizy sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym *Obszar hospitacji zajęć dydaktycznych*. Z dokonanych analiz Kierownik ZBwK sporządził dokumentację zgodną ze wzorem stanowiącym załącznik nr 4. do decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie”. (akta kontroli - karty 51-56; dowód nr10)

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

V. Wnioski / zalecenia

Zalecenia

1. Bezwzględnie zachowywać wskazany w § 25 ust. 2 decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie” odstęp czasu, tj. przeprowadzać z hospitowanym rozmowę przedhospitacyjną nie później niż na 3 dni robocze przed planowanym terminem hospitacji.
2. Ponieważ dokumentowanie procesu planowania hospitacji nie mieści się w zakresie przedmiotowym kontroli i nie poddane zostało ocenie odstąpiono od formułowania zaleceń pokontrolnych w zakresie niewykreślenia hospitacji z planu kontroli.

Wnioski

1. W celu zwiększenia kontroli nad wytwarzaną dokumentacją i ujednoczenia miejsca przechowywania dokumentacji stanowiącej załączniki do decyzji w sprawie wprowadzenia „Zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie” zasadnym jest ustalenie z Zakładem Organizacji Dydaktyki CSSG i przedstawienie wyniku ustaleń Zastępcy Komendanta CSSG jednolitego obiegu i miejsca przechowywania dokumentacji jw.

Na podstawie § 32 ust. 4 pkt 3 oraz § 36 wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych stanowiących załącznik do decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra

Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. MSW poz. 43 ze zm.) proszę w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pisemnie poinformować o sposobie wykonania ww. zalecenia lub przyczynach jego niewykonania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

plk SG Adam PACUK

.....
stopień, imię i nazwisko oraz podpis zarządzającego komisją

Wykonano w 2 egzemplarzach.

Egz. nr 1 – adresat.

Egz. nr 2 – aa.

Wykonała: Martine Stępień-Borek, ☎ 664 31 24.

Dnia 22.06.2023 r.